

การศึกษาการวางแผนพัฒนาการประถมศึกษา
ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เชียงราย ๒

นายอรีเป็น เทพลักษณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
อุดรธานี
วิทยานิพนธนบันนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย ชุมทางกรรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๓๐

ISBN 974-567-943-7

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย ชุมทางกรรณ์มหาวิทยาลัย

012719

10292378

A STUDY OF DEVELOPMENT PLANNING OF
PRIMARY EDUCATION OF THE OFFICE OF
THE PROVINCIAL PRIMARY EDUCATION,
EDUCATIONAL REGION TWO

Mr. Areepeen Tapluck

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

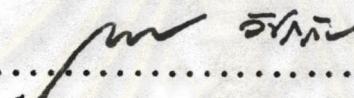
1987

ISBN 974-567-943-7

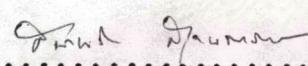
188829

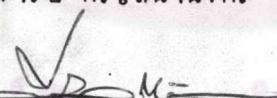
หัวขอวิทยานิพนธ์ การศึกษาการวางแผนพัฒนาการประถมศึกษา
 ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เชิงการศึกษา ๒
 โดย นายอารีฟิน เทพลักษณ์
 ภาควิชา บริหารการศึกษา
 อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ

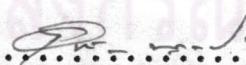

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของ
 การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาด้านมนุษย์

 ศ.ดร. ศรีราษฎร์
 (ศาสตราจารย์ ดร. ศรีราษฎร์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สนันจิตร สุคนธอร์พย)

 กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระพัน พุทธรักษ์)

 กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร. อุทัย บุญประเสริฐ)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวขอวิทยานิพนธ์

การศึกษาการวางแผนพัฒนาการประณมศึกษา

ของสำนักงานการประณมศึกษาจังหวัด เชกการศึกษา 2

ชื่อนิสิต

นายอารีเป็น เทพลักษณ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. อุทัย บุญประเสริฐ

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา

2529

บทคัดย่อ

วัสดุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการวางแผนพัฒนาการประณมศึกษาของสำนักงานการประณมศึกษาจังหวัด เชกการศึกษา 2

วิธีค่าเนินการวิจัย

การวิจัยเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการวางแผนพัฒนาการประณมศึกษาของสำนักงานการประณมศึกษาจังหวัด เชกการศึกษา 2 เริ่มค่าเนินการโดยการศึกษาหลักการแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนการศึกษาและการสัมภาษณ์บุคลากร จากนั้นไปยังบุคคลการ แล้วกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย กำหนดคตัวแปรและตัวบ่งชี้เพื่อสร้างเครื่องมือวิจัย การสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัยได้ค่าเนินการ 2 ครั้ง โดยใช้ประชากรจากภาคสนามจริงในครั้งแรก 1 จังหวัด และปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือการวิจัย จากนั้นจึงเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งที่สองอีก 3 จังหวัด เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วเสร็จ จึงวิเคราะห์และสังเคราะห์ทั้งหมดโดยการศึกษาเฉพาะกรณีรายจังหวัดและสรุปผลการวิจัย ของเชกการศึกษา 2 ตามขอบเขตการวิจัยในแต่ละเรื่อง

สรุปผลการวิจัย

สภาพการวางแผนพัฒนาการประถมศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด เชียงราย 2 จากผลการวิจัยพบว่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ทุกจังหวัด ได้มีการวางแผนพัฒนาการประถมศึกษาโดยมีฝ่ายแผนพัฒนาทำหน้าที่คูแล ประสานงาน และคำแนะนำในการปฏิบัติจัดทำร่วมกับเจ้าหน้าที่ในระดับจังหวัด ก่อตัวคือ ได้มีการจัดทำนโยบายและแผนพัฒนาการประถมศึกษาระยะ 5 ปี โดยมี แผนพัฒนาการประถมศึกษาประจำปี แผนปฏิบัติการประจำปี และ ได้มีการประเมินผลแผนพัฒนา ในการคำแนะนำนั้นโดยส่วนใหญ่คณะกรรมการการประถมศึกษา จังหวัดมีส่วนรับรู้ และ/หรือ ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบ การรายงานให้หน่วยงาน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบนั้นโดยส่วนใหญ่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ และ สำนักงานการประถมศึกษาอ่องเงา/กิ่งอ่องเงา ได้มีส่วนรับรู้เกี่ยวกับ การวางแผนพัฒนาถึงกล่าว ยกเว้น กลุ่มโรงเรียนและโรงเรียน ส่วนการศึกษา ควบคุมกำกับและการประเมินผลแผนงานโครงการนั้น จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจุบัน แม้ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ได้มีการวางแผนพัฒนาถึงกล่าวแล้ว แต่ในส่วน ของการบริหารแผนงานโครงการนั้นยังไม่ได้คำแนะนำอย่างเป็นระบบที่ชัดเจน

ส่วนปัญหาเกี่ยวกับการวางแผนพัฒนาการประถมศึกษาของสำนักงานการ ประถมศึกษาจังหวัด เชียงราย 2 จากผลการวิจัยพบว่า การจัดทำแผนพัฒนา ในแท่นเรื่องขาดการวางแผนในการคำแนะนำโดยเฉพาะ เกี่ยวกับระยะเวลา ขาดการจัดระบบข้อมูลและข้อมูลทั่ง ๆ ยังไม่เอื้อต่อการนำมาใช้ประโยชน์เพื่อ การวางแผน ให้อย่างมีประสิทธิภาพ บุคลากรบางส่วนยังขาดความรู้และขาดการ ประสานงานในระดับปฏิบัติการ การแจ้งและการจัดสรรงบประมาณล่าช้าและ ไม่ เป็นไปตามแผนพัฒนาการประถมศึกษาประจำปีของจังหวัด งบประมาณราชการลง บางรายการยังไม่สอดคล้องกับห้องถัง ขาดการจัดระบบ การกำหนดหน่วยงาน และบุคลากรเพื่อการศึกษา ควบคุมกำกับและการประเมินผลตลอดจนผู้บริหารยัง ไม่ได้ใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารแผนงานโครงการอย่างชัดเจน การปฏิบัติ งานยังไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ และการประเมินผลแผนงานโครงการที่ผ่านมา ยังไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์เป็นข้อมูลย้อนกลับเพื่อการทบทวน ปรับปรุงหรือเพื่อการ วางแผนใหม่อย่างจริงจัง

Thesis Title A Study of Development Planning
of Primary Education of the Office
of the Provincial Primary Education,
Educational Region Two.

Name Mr. Areepeen Tapluck

Thesis Advisor Associate Professor Uthai Boonprasert,
Ph.D.

Department Educational Administration

Academic Year 1986.

ABSTRACT

Purpose

The purpose of the study was to investigate the planning and problems concerning the development planning of the office of the Provincial Primary Education in Educational Region two.

Procedure

This research has employed case-study method as principal methodology. It was first conducted at the Narativat province. Then instruments and methodologies be improved for a more efficient data gathering and analysis for additional three provinces, namely Yala, Patani and Stoon.

7

Data and analysis of data were presented case by case, indetailed, and final analysis had been made into a summary and conclusion of the planning and development of the elementary education planning and problems concerned for the education region two as a whole.

Findings

It was found that the development planning section of each office of the provincial primary education in educational region two held a primary responsibility for coordinating and implementation of planning tasks, which include development of the five-year development policy, the development of the five-year developmental plan, the development of annual policy and yearly development plan, the annual operational planning and evaluation.

But in implementation of the plans, all were left to the relevant sections, rather than establishing a systematic process as parts of daily or routine administration.

The problems faced, mainly,..were the lack of good system for planning tasks, data and information needed for planning were not systematizing. The available data were inadequate or were not fully beneficial for planning and implemenatation purposes. There were some evidences indicated that the personnel concerned in planning process lack of appropriate attitude and sufficient planning knowledge and skills. And some of them expressed

the feeling that budget allocations were not primarily giving in accordance with problems and needs as indicated in the proposed provincial programmes and projects.

As regard to the control, supervision, follow-up and evaluation of the approved programmes and projects, it was found that plan implementations were not supported by systematic process. It was not clear that administrators have strong intention to use plan as a tool for project administration. It was also found that evaluation reports and information were rarely used for reviewing, for improving project administration and for further planning.

ศูนย์วิทยบรังษยการ
มูลนิธิรณรงค์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ ได้ให้ความกรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญและที่ปรึกษาในการค้านในงานโครงการ วางแผนพัฒนาการประเมินศึกษาระดับจังหวัด ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผู้วิจัยได้รับข้อคิดเห็น คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมาเป็นอย่างก็ยิ่ง

ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สنانจิตร สุคนธหรรพ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระพัน พุทธรักษ์ ในการให้คำปรึกษาแนะนำโดยทั่ว ๆ ไป ในเบื้องต้น

นอกจากผู้วิจัยยังได้รับความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างคีย์จิ้งจาก เจ้าหน้าที่ระดับจังหวัดของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดทุกจังหวัดในเขตการศึกษา 2

ผู้วิจัยขอขอบคุณในความกรุณาของทุกท่านและขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสสืบ

อารีปัน เทพลักษณ์

ศูนย์วิทยทรรศน์
มหาวิทยาลัยราชภัฏ
อุบลราชธานี

๙

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ๑

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ๒

กิจกรรมประจำ ๓

บทที่

1 บทนำ ๑

ความเป็นมาและความสำคัญของการวิจัย ๑

วัตถุประสงค์ของการวิจัย ๒

ขอบเขตการวิจัย ๔

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย ๔

ขั้นตอนในการวิจัย ๖

วิธีการนิยมการวิจัย ๗

2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ๑๒

ความหมายของการวางแผน ๑๒

ความสำคัญของการวางแผน ๑๓

กระบวนการวางแผน ๑๔

รูปแบบระบบการบริหารและการวางแผน

การประเมินศักยภาพระดับชั้นหัวศึกษา ๒๓

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ๔๕

3 วิธีการนิยมการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย ๕๑

การสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ๕๑

การเก็บรวบรวมข้อมูล ๕๓

การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล ๕๕

สารบัญ (ก)

บทที่	หน้า
4 ผลการศึกษา	57
ส่วนที่ 1 สภาพและปัจจัยทางการวางแผนพัฒนา	
การประเมินศึกษาจังหวัดราชวิVAS	58
ส่วนที่ 2 สภาพและปัจจัยทางการวางแผนพัฒนา	
การประเมินศึกษาจังหวัดสกุล ยะลา	
และจังหวัดปักษานี	82
สภาพและปัจจัยทางการวางแผนพัฒนา	
การประเมินศึกษาจังหวัดสกุล	82
สภาพและปัจจัยทางการวางแผนพัฒนา	
การประเมินศึกษาจังหวัดยะลา	102
สภาพและปัจจัยทางการวางแผนพัฒนา	
การประเมินศึกษาจังหวัดปักษานี	123
5 สรุปผลการวิจัย	143
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	143
วิธีดำเนินการวิจัย	143
สรุปผลการวิจัย	144
อภิปรายผล	152
ขอเสนอแนะเพื่อการปฏิบัติ	157
ขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป	162
บรรณานุกรม	163
ภาคผนวก	166
ประวัติย่อ	244